

Assalamualaikum WBT dan Salam Sejahtera,

YBrS/Dr./ Ir./ Ts./ Tuan/Puan,

Hebahan koleksi keratan akhbar terpilih minggu ini untuk makluman dan rujukan.

1.	TAJUK	PENJAWAT AWAM DISARAN TIDAK BOROS URUS WANG KERAJAAN
	SUMBER	BH (4 MAC 2024)
	BIDANG PERKARA/SUBJEK	PERKHIDMATAN AWAM
	MUKA SURAT/RUANGAN	11 (KOMENTAR)

Penjawat awam disaran tidak boros urus wang kerajaan

Perunding Latihan Kanan (Psikologi), Pusat Pengajian Pengurusan dan Kepimpinan, Institut Tadbiran Awam Negara (INTAN)

Oleh Dr Ahmad Badruddin Abdullah
bhrencana@bh.com.my

Pada Belanjawan 2024, kerajaan memperuntukkan RM386.1 bilion, iaitu RM289.1 bilion untuk belanja mengurus; RM99 bilion (pembangunan) dan RM2 bilion (simpanan luar jangka) berbanding RM395.3 bilion pada 2022, sekali gus pengurangan RM9.2 bilion.

Bagaimanapun, organisasi dalam sektor awam tetap perlu melaksanakan semua inisiatif ditentukan walaupun dengan sumber terhad dan keadaan ekonomi kurang memuaskan.

Bagi memastikan ia dapat dilaksanakan dengan baik, Ketua Pengarah Perkhidmatan Awam (KPPA), Datuk Seri Wan Ahmad Dahlan Abdul Aziz menyeru penjawat awam agar berpegang nilai minda pekin, iaitu

sebahagian daripada Hijrah Tatakelola, Empati Rakyat, Minda Pekin, Apresiasi Inovasi dan Telus Tadbiran (HEMAT)

Minda pekin bermaksud mentaliti untuk berjimat cermat dan tidak boros dalam konteks pemerolehan sesuatu perkhidmatan atau barangan dan penggunaan sumber secara terkawal. Ia juga keupayaan mengelak daripada memperoleh barangan tidak diperlukan walaupun mempunyai kapasiti berbuat demikian.

Dalam konteks perkhidmatan awam, ia merujuk sikap cermat membelanjakan dana awam, kreatif dan inovatif dalam memanfaatkan sumber sedia ada serta sesuatu perkara dilakukan perlu mem-

punyai nilai untuk wang.

Ubah tabiat perbelanjaan

Kajian menunjukkan minda pekin mampu mempengaruhi tabiat dan tingkah laku dalam penjimatan sumber, kitar semula, menggunakan aset optimum serta meminimumkan sisa terbuang.

Justeru, nilai minda pekin boleh mengubah tabiat perbelanjaan dan simpanan agar menjadi lebih baik, sekali gus mampu menjadi kualiti diri hebat jika mampu dijadikan sebahagian prinsip dalam kehidupan.

Malah, ia boleh memberi manfaat kepada kelestarian organisasi, terutama dalam aspek penggunaan sumber secara optimum.

Penjawat awam mempunyai minda pekin juga berhati-hati dalam kewangan peribadi apabila membelanjakan wang dan menggunakan sesuatu

sumber dengan berhemah. Mereka akan membuat belanjawan dengan berhati-hati, memperuntukkan sebahagian pendapatan ditetapkan kepada simpanan dan pelaburan, menabung untuk membeli secara tunai (berbanding dengan kredit) dan menyimpan dana kecemasan untuk masa diperlukan.

Kuncinya bukan untuk menghalang diri daripada berbelanja tetapi membuat pilihan berdasarkan keutamaan dan nilai kewangan sedia ada.

Dalam konteks organisasi khususnya dalam sektor awam, berjimat cermat bukanlah perkara picisan kerana mampu memaksimumkan nilai untuk wang dan meminimumkan pembaziran.

Barisan kepimpinan dalam perkhidmatan awam mempunyai minda pekin akan sentiasa mencabar diri untuk melakukan inisiatif atau aktiviti lebih berkualiti dengan sumber sedia ada atau terhad melalui ciptaan dan inovasi baharu dalam pengurusan kewangan dan penggunaan sumber. Menggunapakai minda pekin dalam organisasi adalah asas untuk kemampunan organisasi dalam jangka masa panjang.

Inisiatif kerajaan seperti rasionalisasi subsidi bagi memastikan semua subsidi disalurkan kepada mereka yang memerlukan adalah tindakan yang wajar dilakukan. Selain itu, keutamaan kerajaan dalam mengurangkan ketirisan melalui tatakelola yang baik dan berintegriti juga akan membantu dalam mengoptimalkan peruntukan belanjawan yang ditetapkan. Akhirnya, ia akan meningkatkan prestasi organisasi dalam sektor awam dalam menyampaikan perkhidmatan dan memberi manfaat yang optimum kepada rakyat.

**Berjimat cermat
bukanlah perkara picisan
kerana mampu
memaksimumkan nilai untuk
wang dan meminimumkan
pembaziran**

2.	TAJUK	CUACA PANAS : KAWALAN PELEPASAN AIR DARI EMPANGAN, PASTIKAN AIR MENTAH MENCUKUPI.
	SUMBER	BH ONLINE (6 MAC 2024)
	BIDANG PERKARA/SUBJEK	ALAM SEKITAR
	MUKA SURAT/RUANGAN	ONLINE

Cuaca panas: Kawalan pelepasan air dari empangan, pastikan air mentah mencukupi – EXCO

Mac 6, 2024 @ 11:05am

Kedah mempunyai enam empangan utama yang membekalkan bekalan air mentah kepada sektor domestik, industri dan pertanian iaitu Empangan Pedu, Empangan Muda, Empangan Ahning, Empangan Beris, Empangan Bukit Malut dan Empangan Padang Saga. - Foto BERNAMA

ALOR SETAR: Lembaga Sumber Air Negeri Kedah (LSANK) membuat kawalan pelepasan air dari empangan bagi menstabilkan operasi muka sauk loji rawatan air (LRA) Syarikat Air Darul Aman (SADA).

EXCO Kerja Raya, Sumber Asli, Bekalan Air serta Sumber Air dan Alam Sekitar negeri, Mohamad Yusoff Zakaria, berkata kawalan pelepasan itu bagi memastikan sumber air mentah mencukupi dalam menghadapi cuaca panas berterusan.

"Kedah mempunyai enam empangan utama yang membekalkan bekalan air mentah kepada sektor domestik, industri dan pertanian iaitu Empangan Pedu, Empangan Muda, Empangan Ahning, Empangan Beris, Empangan Bukit Malut dan Empangan Padang Saga dan setakat ini bekalan air masih stabil.

"LSANK juga sudah memohon kepada Kementerian Peralihan Tenaga dan Daya Guna Awam bagi cadangan pembangunan kolam takungan air pinggir sungai (TAPS). Terdapat 27 tapak dikenal pasti di Kedah yang berpotensi untuk dibangunkan," katanya pada sidang Dewan Undangan Negeri (DUN) Kedah di Wisma Darul Aman di sini, hari ini.

Beliau berkata demikian ketika menjawab soalan Teh Swee Leong (PH-Kota Darul Aman) yang ingin mengetahui apakah tindakan kerajaan negeri dalam memastikan sumber air mentah di Kedah mencukupi bagi berhadapan cuaca panas berterusan.

Bagaimanapun, Mohamad Yusoff berkata, pembangunan 27 tapak TAPS dengan keluasan keseluruhan lebih 1.5 juta meter persegi dan mampu menampung air sebanyak 28.03 juta meter padu itu belum bermula namun sudah diluluskan.

"Bagi memastikan sumber air mencukupi, Bahagian Bekalan Air (BBA) mencadangkan untuk menaik taraf Empangan Padang Saga, pembinaan TAPS Padang Saga dan pembinaan empangan bawah tanah di Langkawi," katanya.

Menjawab soalan tambahan Teh mengenai keupayaan SADA untuk menampung bekalan air bagi memenuhi permintaan semasa Ramadan dan Aidilfitri tidak lama lagi, Mohamad Yusoff berkata walaupun kos penghantaran air agak tinggi, kerajaan negeri dan SADA sentiasa memastikan pengguna menerima bekalan air.

"Tahun lalu kos penghantaran air hampir RM10 juta tetapi ini menunjukkan keprihatinan Kedah untuk membekalkan bekalan air dan ini membuktikan bahawa sistem kita semakin baik dan bukan meruncing seperti yang didakwa.

"SADA sudah menyediakan 91 lori tangki termasuk lori yang disewa untuk membawa bekalan air kepada pengguna. Takungan air mencukupi tetapi memerlukan sedikit masa, apabila lima LRA (yang sedang dalam pembinaan) siap pada 2025, semua masalah air di negeri ini dapat diatasi sepenuhnya," katanya.

Dalam pada itu, beliau berkata jumlah pengguna yang terjejas akibat musim kemarau adalah sekitar 8,000 akaun sahaja berbanding keseluruhan 645,000 akaun di negeri itu.

- BERNAMA

3.	TAJUK	SISA BALAK HANYUT BUKAN DISEBABKAN AKTIVITI PEMBALAKAN
	SUMBER	BH ONLINE (6 MAC 2024)
	BIDANG PERKARA/SUBJEK	ALAM SEKITAR
	MUKA SURAT/RUANGAN	ONLINE

Sisa balak hanyut bukan disebabkan aktiviti pembalakan

Oleh [Mohd Roji Kawi](#) - Mac 6, 2024 @ 7:33pm
mdroji@bh.com.my

Gambar dari udara yang diambil Jabatan Tanah dan Survei Sarawak menunjukkan kejadian tanah runtuh yang berpunca daripada hujan lebat di kawasan perlindungan hidupan liar Lajak Entimau.

KUCHING: Sisa balak yang hanyut di Sungai Katibas, baru-baru ini bukan berpunca daripada aktiviti pembalakan di hulu sungai berkenaan.

Pengarah Jabatan Hutan Sarawak (JHS), Datuk Hamden Mohammad, berkata ia adalah sisa kayu mati dan pokok tumbang yang dihanyutkan dari kawasan tanah runtuh selepas hujan lebat.

Menurutnya, runtuh tanah itu dikenal pasti berlaku di kawasan perlindungan hidupan liar Lanjak Entimau.

Justeru katanya, tidak mungkin sisa balak itu adalah akibat pembalakan kerana aktiviti itu dilarang di kawasan Lanjak Entimau yang dilindungi sepenuhnya.

"Tempat runtuh itu adalah kawasan perlindungan Orang Utan yang terancam," katanya.

Hamden berkata, daripada imej satelit yang diambil Ahad lalu, mendapati sekurang-kurangnya kawasan 10 tanah runtuh dikesan di kawasan perlindungan itu yang berada dalam kawasan tadahan air Ulu Katibas.

"Berdasarkan data meteorologi dan hidrologi, intensiti hujan tinggi yang berlaku di kawasan tadahan boleh menyebabkan tanah runtuh di sepanjang anak Sungai Katibas iaitu Sungai Nyawai, Sungai Takai dan Sungai Kalimau Besar.

"Kami menghantar pasukan ke kawasan itu sejak minggu lalu untuk memantau keadaan bagi mengetahui apa yang berlaku dan mendapati saiz kawasan yang runtuh itu secara purata, adalah sebesar padang bola sepak," katanya.

Beliau berkata demikian kepada media selepas majlis perasmian Persidangan Antarabangsa Pengurusan Hutan Tropika Mampan, disini, hari ini.

Hamden berkata, pihaknya bersama pegawai Sarawak Forestry Corporation (SFC) serta Lembaga Sumber Asli dan Alam Sekitar (NREB) masih menjalankan tinjauan udara untuk menentukan tahap kemusnahan dalam kejadian semula jadi itu.

"Namun apa yang pasti, sisa kayu balak Sungai Katibas itu hampir sama dengan skala kejadian yang berlaku di Sungai Baleh pada 2010," katanya.

Sisa balak dari Sungai Katibas itu hanyut ke Sungai Rajang Ahad lalu menyebabkan penduduk di kawasan Song dalam Bahagian Kapit gempar.

Sehari selepas itu, sisa balak berkenaan kemudiannya memasuki satu lagi cabang Sungai Rajang iaitu Sungai Igan sehingga menyukarkan perjalanan bot kecil.

4.	TAJUK	KARBON SIFAR BERSIH : KERAJAAN SEDANG SIAPKAN DOKUMEN LT-LEDS – NIK NAZMI
	SUMBER	BERNAMA ONLINE (3 FEBRUARI 2024)
	BIDANG PERKARA/SUBJEK	ALAM SEKITAR
	MUKA SURAT/RUANGAN	ONLINE

Mangsa Sungai Kim Kim masih trauma

Oleh [Mohamed Farid Noh](#) - Mac 7, 2024 @ 10:32am
farid_noh@bh.com.my

Nur Satria menunjukkan sisa pencemaran yang melekat pada gabus yang digunakan sebagai penahan bot ketika tragedi. - NSTP/Omar Ahmad

PASIR GUDANG: Penduduk Kampung Bukit Pulai, berhampiran Sungai Kim Kim, di sini, masih dihantui trauma walaupun sudah genap lima tahun tragedi sisa toksik Sungai Kim Kim berlaku.

Ini berikutan penduduk mendakwa masih berlaku lagi pencemaran kimia yang mengeluarkan bau seumpama tragedi berkenaan berlaku beberapa kali tahun lalu dan awal tahun ini.

Nur Satria Rabu, 37, yang kediaman keluarganya terletak hanya 20 meter daripada Sungai Kim Kim mendakwa, kejadian terbaharu pencemaran kimia berlaku pada pertengahan Januari lalu ketika waktu hujan, menjelang malam. Katanya, beliau yang berada di rumah terkejut apabila tiba-tiba terbau bau busuk seakan-akan sama tragedi sisa toksik yang berlaku pada 7 Mac 2019.

"Bau busuknya ketika itu seakan bau minyak pekat seperti tragedi sisa toksik 2019 menyebabkan saya keluar untuk melihat keadaan air Sungai Kim Kim.

"Ketika itu air Sungai Kim Kim bertukar kehitaman dengan bau busuk menyengat menyebabkan saya dan penduduk kampung lain terkejut. Ini membuatkan kami trauma kerana teringat tragedi sisa toksik lima tahun lalu.

"Penduduk sempat menghubungi Jabatan Alam Sekitar (JAS) bagi memaklumkan kejadian itu. Air sungai bertukar warna kehitaman dan berbau busuk selama kira-kira satu jam sebelum ia hilang dibawa arus.

"Bagaimanapun anggota JAS sempat mengambil sampel air hitam berbau busuk itu. Sebenarnya tahun lalu, hampir lima kali juga kejadian air sungai bertukar hitam dan berbau busuk seperti tragedi Sungai Kim Kim pada 2019, namun hanya bertahan antara 40 minit hingga sejam sebelum dibawa arus," katanya ketika ditemui.

Sungai semakin cetek

Terdahulu Nur Satria menunjukkan keadaan Sungai Kim Kim yang kini semakin cetek dengan sampah sarap yang dibuang dilihat terlekat di tebing sungai berkenaan.

Walaupun air sungai berkenaan dianggap normal dan berwarna seperti teh susu, namun dapat dilihat kesan tompokan minyak di permukaan.

Kontraktor dilantik Jabatan Pengairan dan Saliran (JPS) dilihat melakukan kerja tambakan untuk mengukuhkan tebing sungai berkenaan.

Tragedi sisa toksik Sungai Kim Kim yang berlaku pada 7 hingga 20 Mac 2019 membabitkan seramai 5,039 mangsa dengan 1,228 terpaksa dirujuk ke hospital dan 26 daripadanya dirawat di unit rawatan rapi (ICU).

Seorang mangsa pencemaran sisa toksik Sungai Kim Kim, Irfan Wafiy Idham Wazir, 16, kini disahkan menderita Myokymia, yang bukan sahaja tiada ubat, malah penyakit yang tidak pernah direkodkan di negara ini.

Sebahagian mangsa tragedi sisa toksik Sungai Kim Kim termasuk Irfan Wafiy menyaman menuntut ganti rugi berjumlah RM30 juta daripada 12 defendan termasuk Kerajaan Malaysia, Kerajaan Johor dan Menteri Besar dalam prosiding saman sivil yang bermula 22 Januari lalu dan disambung perbicaraan pada Jun, Ogos dan Oktober, tahun ini.

Pada 30 November tahun lalu, seorang pemandu lori dilaporkan didenda maksimum RM100,000 kerana menyebabkan kejadian pencemaran membabitkan pelupusan haram buangan terjadual di Sungai Kim Kim, Pasir Gudang, Johor pada 2019

Syarikat P Tech Resources Sdn Bhd, yang berdepan lapan pertuduhan mengikut Peraturan-Peraturan Kualiti Alam Sekeliling (Udara Bersih) 2014, juga didenda RM40,000 bagi setiap pertuduhan menjadikan jumlah keseluruhan denda RM320,000.

Dalam pada itu, Nur Satria berkata penduduk kampung berkenaan dapat mengenal pasti jenis pencemaran Sungai Kim Kim selepas lima tahun berhadapan tragedi itu.

Katanya, jika pencemaran kimia atau toksik berlaku di Sungai Kim Kim, air sungai akan bertukar warna kehitaman dengan bau busuk 'menyengat' seperti bau minyak pekat yang membuatkan pernafasan penduduk terganggu seketika.

"Namun ada juga pencemaran yang disebabkan lepasan air kumbahan dengan air sungai akan bertukar warna kehijauan dengan bau busuk najis.

"Kedua-dua jenis pencemaran ini akan dilakukan pihak tidak bertanggungjawab selalunya ketika waktu hujan supaya bahan yang dibuang itu hanyut segera ke muara Sungai Kim Kim dan laut.

"Apa yang membimbangkan penduduk pihak tidak bertanggungjawab sering membuang bahan terlarang di sungai pada waktu malam bagi mengaburi mata penduduk dan pihak berkuasa.

"Ini seperti tragedi sisa toksik Sungai Kim Kim juga, kerana bahan kimia dibuang ke sungai pada waktu malam ketika penduduk tidur sekali gus ia menyebabkan kami trauma kejadian sama akan berulang jika jumlah bahan kimia yang dibuang itu banyak," katanya.

Sekiranya YBrS/ Dr./ Ir./ Ts. /Tuan/Puan, memerlukan maklumat lanjut, hubungi
Unit Perpustakaan EiMAS di emel berikut:

1. Haslinda Binti Mustaffa (haslinda@doe.gov.my)
2. Jamilah Binti Abdullah (jamilah@doe.gov.my)
3. Azrawirda Zarza Binti Aznan (zarza@doe.gov.my)

**Perpustakaan Enviro Digital@Eimas
Institut Alam Sekitar Malaysia (EiMAS)
Jabatan Alam Sekitar
Kampus Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM)
43600 UKM Bangi, Selangor**